

POROČILO DRUGEGA DNE PROJEKTIH DNEVOV LG/GL1C - OGLED NOVEGA MESTA

	<p>ZBORNO MESTO je bilo ob 10.30 uri pred športno dvorano po predhodnem pouku, preventivnih delavnicah in malici. Krenili smo proti centru Novega mesta mimo zdravstvenega doma NM, urgentnega centra, SB NM ob reki Krki s pogledom na levi breg Krke s Kapitljem. Prečkali smo železniški most, ki je v fazi obnove in prispeli na obnovljeni Glavni trg.</p>		
	<p>KANDIJSKI MOST (Stari most) je 75 metrov dolg železni most in spada med najstarejše; zgrajen je iz zakovičene konstrukcije in je razglašen za kulturni spomenik v MO NM. Povezuje stari del mesta (levi breg) in Kandijo (desni breg). Prvotni leseni most je bil zgrajen leta 1600, ki so ga porušili z zgraditvijo sedanjega leta 1898. Most je upodobljen tudi na potni znamki leta 2013. Poznan je po skokih v vodo. Levo od mostu se nahaja Jakčev dom.</p>		
 	<p>GALERIJA JAKČEV DOM je galerija pod okriljem Dolenjskega muzeja in ima stavba svojo zgodovino. Stavbo je sezidal Jakčev oče 1904 leta z namenom gostinskega lokala. Po vojni so stavbo nacionalizirali, nato je pa je bila v njej delavska menza, 1965 Šolski center za gostinstvo, 1984 pa galerija imenovana <i>Jakčev dom</i>. Do leta 2006 so bila tu samo Jakčeva dela, nato pa so dodali še <i>likovno razstavo in likovnopedaško zbirko</i>.</p> <p>BOŽIDAR JAKAC slovenski slikar in grafik, rojen v NM 16.7.1899, umrl 12.11.1989 v Ljubljani. Bil je eden izmed nosilcev novomeške pomladi, naprednega književno-likovnega gibanja. Dobitnik Prešernove nagrade.</p> <p>Najbolj znano je njegovo ustvarjanje v drugi sv.vojni, ko je likovno-grafično zabeležil vojno. Dolenjcem pa je ostal v spominu kot krajinar-poet, v mnogih pastelih Novega mesta, Kostanjevice, dolenjskih vasi, gričev in dolin, ajdovih polj in njemu tako ljubih kozolcev. Naprej od mostu smo prispeli na obnovljeni Glavni trg zaprt za promet. Desno zadaj za Mladinsko knjigo smo si ogledali Frančiškansko cerkev in glasbeno šolo Marjana Kozine, na sredini trga mestno hišo rotovž, na koncu trga pa vodnjak in hostel Situla.</p>		
 <p>FRANČIŠKANSKA CERKEV oz. cerkev sv. Lenarta 31.okt 1469 postane kapela sv.Lenarta last <i>franciškanov</i> 1472 <i>franciškani</i> zgradijo samostan 1478-1487 na porušenem mestu kapele sezidajo sedanjo cerkev 1664 je cerkev pogorela do tal, samostan pa delno 1746 pa vse do 1870 so bratje <i>franciškani</i> vodili gimnazijo 1866 nova fasada cerkve v gotskem stilu Franciškani so se v Novem mestu naselili v 15. stoletju. Zaradi turške nevarnosti so se umaknili iz Bele krajine. V cerkvi so našli številne nagrobne last plemičev in ostalih. Samostanska knjižnica (ok.15. st.) je med najstarejšimi z okoli 12000 knjigami.</p>	 <p>ROTOVŽ (mestna hiša, magistrat) stoji sredi Glavnega trga zgrajena leta 1905. V njej ima delovne prostore župan. Je kulturni spomenik. Na vhodnem platuju sta kipa Dragotina Ketteja in Janeza Trdine.</p> <p>RESTAVRACIJA SITULA se nahaja v pritličju <i>hostla</i>. Sicer ne spada med zgodovino, ampak mi si jo bomo zapomnili kot novi dijaki oz. prihodnji študentje. Menda imajo odlične malice in kosila tako po okusu kot cenovno.</p> <p>Vemo tudi, po čem je restavracija dobila ime.</p>	 <p>VODNJAK stoji na zgornjem delu Glavnega trga. Marmorni, sedemkotni vodnjak stoji na podstavku, do katerega vodijo tri profilirane stopnice iz enakega materiala. V sredini se dviguje kamnit, okrogel steber s kamnito kotanjo. Vodnjak je bil izdelan po zamisli arhitekta Marjana Mušiča. Postavljen je bil leta 1955 na mestu, kjer je stal do leta 1903 litoželezni vodnjak. Na robu vodnjaka so vklesani verzi Kettejeve pesmi <i>Na trgu</i>: <i>Noč trudna molč,</i> <i>nezamudna beži čez mestni trg luna sanjava.</i> <i>Vse v mraku mirno, na vodnjaku samó tih vetrc z vodoj poigrava...</i></p>	 <p>7.4.1365 je vojvoda Rudolf IV Habsburški pisno podal mestu naziv po sebi Rudolfswerth (Rudolfovo пристanišče). Istega leta je ustanovil tudi Dunajsko univerzo.</p> <p>Poznana pa je tudi Novomeška glasbena skupina Rudolfovo s skladbo <i>Grem domov v Novo mesto</i>.</p> <p>NOVO MESTO je prestolnica Dolenjske in z nekaj več kot 23000 prebivalci sedmo mesto v Sloveniji, spada pa v njen JV del. Ime izhaja zaradi večkratnih turških požigov mesta, ki so ga vedno znova zidali.</p>
<p>Iz Glavnega trga nas je pot vodila navkreber do <i>Florjanovega trga</i>, kjer se nahajajo: stara mestna tržnica, APT (Anton Podbevšek Teater), Kapitelj, muzej, muzej sodobne zgodovine oz. NOB in galerija.</p>			

	<p>KAPITELJSKA CERKEV SVETEGA MIKLAVŽA (cerkev sv.Nikolaja, Stolnica sv.Nikolaja). Je najlepša, najbolj prepoznavna in najstarejša znamenitost mesta. Notranjost ji krasi Tintoretova oltarna slika sv.Nikolaja. Videli smo tudi <i>šance</i>, ki so ostanek srednjeveškega obrambnega zidovja pred Turki.</p>
	<p>DOLENJSKI MUZEJ NOVO MESTO deluje od leta 1950. sestavljen je iz več enot in sicer; stara zgodovina, preteklost, bronasta doba-situle (stavba desno), muzej zgodovine NOB (leva stavba) in galerija z razstavami. Sonce je hudo pripekalo, zato nam je prijala hoja po ozki senčni ulici <i>Brega</i>.</p>

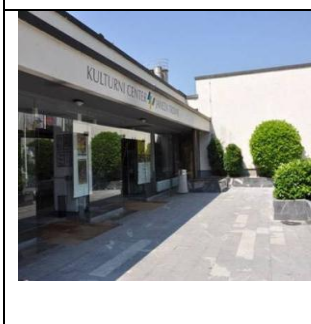

Nadaljevali smo proti vstopni postaji v center mesta (na *Rozmanovi ulici*), kjer so nekoč stala mestna vrata in so pobirali vstopnino v mesto (*mitnico*). Na tem mestu se nahajajo študijska knjižnica, rojstna hiša skladatelja Marjana Kozine, v kateri so nastali zametki tovarne zdravil *Krka* in knjižnica Mirana Jarca.

	<p>ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA MIRANA JARCA je tako obsežna, da bomo potrebovali nov dan za njen ogled in seznanitev. Pred njo je spomenik slovenskega skladatelja Marjana Kozine. Pa tudi začetek šolskega leta je in nas ni še nič mikalo, da bi danes ob sončni pripeki vstopili vanjo in brskali po knjižnih policah.</p>
--	--

GORENJA VRATA tu so pobirali vstopnino v NM (mitnico). Tu je tudi Adrianičeva hiša, kjer se je začel razvoj sedanje farmacevtske družbe *Krke* in *Hotel Krka* (nekdanj *Hotel metropol*), kjer smo imeli na vhodni strani hotela (*Novi trg*) oddih v senci listavcev, ki pa so bili na tem kraju v času stare avtobusne postaje NM v bujni rasti.

Iz *Novega trga* smo mimo glavne novomeške pošte in upravne enote prispeli do naše druge izobraževalne ustanove (poleg šole), kjer bomo v času šolanja obiskovali kulturne prireditve v okviru interesnih dejavnosti.

	<p>KULTURNI CENTER JANEZA TRDINE (KC JT) Novo mesto je javni zavod za prireditveno dejavnost. Dejavnost zavoda je organizacija in izvedba kulturno-umetniških prireditev, kongresov, posvetovanj, seminarjev, okroglih miz in predavanj, predvajanje filmov in prirejanje razstav. V KC JT imajo dve dvorani (Trdinova, Mala) in avlo. Poskrbijo tudi za kakovostno ponudbo gledaliških, glasbenih in plesnih dogodkov izven abonmaja. Predšolskim otrokom, osnovnošolcem in srednješolcem namenjajo bogat kulturno-vzgojni program, v okviru katerega si lahko ogledajo lutkovne, dramske in plesne predstave. Torej-pogosto bomo hodili na tale naslov.</p>	
--	--	---

Ogled Novega mesta smo zaključili po poti od KC JT nazaj čez *Loko* pod Šmihelskim mostom in čez leseni most na *Loki* do teniških igrišč in nogometnega igrišča na *Portovaldu* na avtobusno postajo pod TUS-em, kjer jutri (tretji dan projektnih dni) odidemo na Mirno goro. Dijaki bodo pridobljene novice uporabili pri učnih vsebinah in v osebnih doživetjih. Novo mesto ima toliko različnih zanimivosti, znamenitosti, koticov, kulturnih in športnih prireditev, da vsakdo najde kaj zase.

Pripravili: Melita Blatnik in Biljana Bahat.